

**DELEGATURA UOKiK
W KATOWICACH**

Katowice, 30.07.2010r.

RKT-411-03/09/MK

DECYZJA Nr RKT- 24/2010

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zmian. Dz.U. Nr 99, poz. 660, Dz.U. Nr 171, poz. 1206, Dz.U. z 2008r. Nr 157, poz. 976, Dz.U. Nr 223, poz. 1458, Dz.U. Nr 227, poz. 1505, Dz.U. z 2009r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939) oraz § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Zespół Opieki Zdrowotnej w Namysłowie w likwidacji w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

1. Na podstawie art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się** za praktykę ograniczającą konkurencję nadużywanie przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Opieki Zdrowotnej w Namysłowie w likwidacji, pozycji dominującej na rynku organizowania świadczenia usług prosekteryjnych, poprzez nie zapewnienie bezpłatnego przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w tym Szpitalu przez okres 48 godzin od czasu zgonu, co jest praktyką ograniczającą konkurencję, o jakiej mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 01.10.2009r.**

2. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **umarza się** postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Opieki Zdrowotnej w Namysłowie w likwidacji, pozycji dominującej na rynku organizowania świadczenia usług prosekteryjnych, poprzez nie zapewnienie bezpłatnego wykonywania usług mycia i ubierania zwłok osób zmarłych w tym Szpitalu, co mogłoby być praktyką ograniczającą konkurencję, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **jako bezprzedmiotowe.**

3. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów **nakłada się** na Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół

Opieki Zdrowotnej w Namysłowie w likwidacji, karę pieniężną w wysokości 1.384 PLN (słownie: jednego tysiąca trzystu osiemdziesięciu czterech złotych) płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ww. ustawy, w zakresie opisanym w punkcie 1 sentencji niniejszej decyzji.

4. Na podstawie art. 77 w związku z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 264 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zmian.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, postanawia się obciążyć Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Opieki Zdrowotnej w Namysłowie w likwidacji, kosztami opisanego w punkcie 1 niniejszej decyzji postępowania w wysokości 36 PLN (słownie: trzydziestu sześciu złotych), oraz **zobowiązuje się** tego przedsiębiorcę do ich zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

Uzasadnienie

W toku przeprowadzonego w 2008r. w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Prezesem Urzędu) postępowania wyjaśniającego w sprawie badania rynku świadczenia przez wybrane szpitale woj. śląskiego oraz opolskiego i ich podwykonawców tzw. usług prosektoryjnych w zakresie mycia, ubierania oraz przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalach, Prezes Urzędu uzyskał m.in. informację, iż Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Opieki Zdrowotnej w Namysłowie (zwany dalej SP ZOZ lub Szpitalem), nie posiada prosektorium. Z tego też względu usługi przechowywania zwłok wykonuje zewnętrzny przedsiębiorca pogrzebowy, który ww. usługi oraz mycie i ubieranie zwłok wykonuje odpłatnie.

Ponieważ mogło to w ocenie Prezesa Urzędu świadczyć o nadużywaniu przez Szpital pozycji dominującej na rynku organizowania świadczenia usług prosektoryjnych, w dniu 26.06.2009r. zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w tej sprawie w zakresie wskazanym w punkcie 1 i 2 sentencji niniejszej decyzji.

Postanowieniem nr 2 z dnia 25.11.2009r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów dokumenty uzyskane od ww. Szpitala w toku wspomnianego powyżej badania rynku.

W ustosunkowaniu się do wszczęcia postępowania SP ZOZ wyjaśnił (karty od nr 3 do nr 12), iż na terenie Szpitala znajduje się pomieszczenie do przechowywania zwłok tylko przez okres 2 godzin od czasu zgonu. Zdaniem SP ZOZ pielęgniarka przed przewiezieniem zwłok do ww. pomieszczenia myje zwłoki i robi toaletę pośmiertną osoby zmarłej zgodnie z instrukcją wewnętrzną Szpitala. Za czynności te nie są pobierane opłaty. Prosektorium, w którym są przechowywane zwłoki, znajduje się na działce należącej do Powiatu Namysłowskiego oddalonej od Szpitala o ok.150 metrów. Dzierżawcą tego prosektorium jest firma pogrzebowa Aliny K., Edwarda K. „Nekro II” s.c. w Namysłowie (zwana dalej „Nekro II”). „Nekro II”, zgodnie z umową dzierżawy, odbiera i przewozi zwłoki osób zmarłych po dwóch godzinach od zgonu do chłodni.

W dniu 28.05.2010r. Prezes Urzędu zawiadomił SP ZOZ o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy, z którego to prawa przedsiębiorca jednakże nie skorzystał.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

SP ZOZ jest Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i

zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej pod numerem KRS 0000011646 (karty od nr 37 do nr 39). Jak wynika z KRS-u podstawowym celem działalności Szpitala jest przede wszystkim sprawowanie opieki zdrowotnej nad ludnością zamieszkałą na obszarze jego działania.

Zgodnie z uchwałą nr XXVIII/266/2009 Rady Powiatu Namysłowskiego z dnia 29.05.2009r. w sprawie likwidacji SP ZOZ, z dniem 01.07.2009r. Szpital został postawiony w stan likwidacji, która powinna zakończyć się do dnia 31.12.2010r. (karta nr 33). Zgodnie z tą uchwałą został powołany likwidator SP ZOZ. Z dniem zakończenia likwidacji, majątek SP ZOZ po zaspokojeniu wierzytelności stanie się własnością Powiatu Namysłowskiego, a zobowiązania i należności zakładu staną się jego zobowiązaniami i należnościami. Uchwałą z dnia 25.06.2009r. nr 77/430/2009 zarządu powiatu namysłowskiego zostali powołani likwidatorzy SP ZOZ (karta nr 35). SP ZOZ prowadził działalność medyczną do dnia 30 września 2009r. Od 01.10.2009r. działalność medyczną przejął Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej utworzony przez Namysłowskie Centrum Zdrowia SA w Namysłowie (karta nr 32 oraz karty od nr 40 do nr 48).

Obowiązki SP ZOZ w przypadku śmierci pacjenta określał „Regulamin porządkowy SP ZOZ w Namysłowie” (karta nr 18) oraz „Instrukcja Nr QI-04/0 postępowanie w przypadku zgonu pacjenta” (karta nr 4). Zgodnie z treścią tych dokumentów po stwierdzeniu zgonu, pielęgniarka przystępuje do toalety zmarłego i dokonuje umycia zwłok (karta nr 3). Po dokonanej toalecie pośmiertnej zwłoki umieszczane są w specjalnym worku i przekazywane do chłodni. Transportu zwłok z pomieszczeń Szpitala do chłodni dokonuje „Nekro II”.

W dniu 23.12.2008r., pomiędzy Powiatem Namysłowskim oraz „Nekro II” w Namysłowie, została podpisana umowa dzierżawy budynku prosektorium należącego do Powiatu Namysłowskiego. Zgodnie z tą umową „Nekro II” może w prosektorium świadczyć usługi pogrzebowe związane z przygotowaniem zwłok osoby zmarłej do pochówku, przechowania w chłodni i ewentualnego ich przewozu. „Nekro II” zgodnie z umową zobowiązany był każdorazowo na podstawie właściwych dokumentów do wydania zwłok oraz wyrażenia zgody na przygotowanie ich do pochówku. Podobne uregulowania zawierała umowa dzierżawy budynku prosektorium z dnia 04.12.2006r. (karty od nr 20 do nr 22). Ponadto ww. przedsiębiorca zobowiązał się zgodnie ze szczegółami przewidzianymi w porozumieniu z dnia 02.01.2004r. (karta nr 11) do zapewnienia odbioru zwłok osób zmarłych w SP ZOZ do chłodni bez pobierania opłat od rodzin zmarłego za tą usługę. Umowa ta przewiduje wysokość opłat za ubieranie, przechowanie oraz wydanie zwłok. Wysokość ww. cen miała być nie zmieniana przez cały czas trwania umowy. Ponadto wysokość cen stosowanych za usługi świadczone w prosektorium została również wskazana w cenniku „Nekro II”. Zgodnie z tym cennikiem usługi należące do przygotowania zwłok do pogrzebu tj. mycie, ubieranie i golenie wykonywane są na życzenie klientów. Płatna jest natomiast każda rozpoczęta doba przechowywania zwłok w chłodni.

Zdaniem SP ZOZ usługa mycia i ubierania zwłok jest wykonywana przez firmę „Nekro II” odpłatnie chyba, że rodzina zmarłego chce tego dokonać we własnym zakresie (karta nr 27). Odpłatne jest również przechowywanie zwłok w chłodni. Jednakże w piśmie z dnia 26.01.2010r. SP ZOZ stwierdził, iż odpłatne jest jedynie przechowanie, mycie i ubieranie zwłok osób, które nie zmarły w Szpitalu (karta nr 51). Natomiast w stosunku do zwłok osób zmarłych w SP ZOZ usługi te wykonywane były bezpłatnie. Podobnie w piśmie z dnia 15.03.2010r. SP ZOZ stwierdził, iż przechowanie zwłok osób zmarłych w SP ZOZ odbywało się nieodpłatnie (karta nr 56).

Z kolei „Nekro II” w piśmie otrzymanym w dniu 24.05.2010r. stwierdziła (karta nr 71), iż nie wykonywała dla SP ZOZ żadnych usług związanych ze zwłokami osób zmarłych w Szpitalu. Usługi te były jedynie świadczone na zlecenie rodzin i firm pogrzebowych zgodnie z udostępnionym cennikiem zawartym w umowie dzierżawy z dnia 23.12.2008r.

W związku z rozbieżnym stanowiskiem SP ZOZ oraz „Nekro II” w zakresie świadczonych usług oraz ich odpłatności, Prezes Urzędu wystąpił do Szpitala oraz „Nekro II” o przedstawienie wykazu osób zmarłych w Szpitalu oraz kopii faktur za wykonane usługi

prosektoryjne względem zwłok. SP ZOZ w piśmie z dnia 26.04.2010r. przedstawił wykaz osób zmarłych w Szpitalu w okresie od 01.01.2009r. do 28.02.2009r. (karty od nr 61 do nr 63). Natomiast „Nekro II” pismem otrzymanym przez Prezesa Urzędu w dniu 24.05.2010r. przedstawił wykaz faktur za wykonane usługi prosektoryjne (karty od 71 do nr 95).

Z analizy ww. dokumentów wynika, iż w przypadku przyjęcia zwłok do prosektorium oraz ich wydania tego samego dnia, „Nekro II” pobrał od rodziny zmarłego opłatę za jedną dobę przechowania (karty nr 61 poz. 1 i nr 71). Z kolei w przypadku przechowania przez „Nekro II” zwłok przez trzy doby od czasu zgonu, przedsiębiorca pobrał od rodziny zmarłego opłatę za wszystkie trzy doby przechowania, czyli również za pierwszą i drugą (karty nr 61 poz. 2 i nr 73). Podobnie również w przypadku przechowywania zwłok przez okres dwóch dób od czasu zgonu, „Nekro II” pobrał od rodziny zmarłego opłaty za przechowanie tych zwłok przez pierwszą i drugą dobę przechowywania (np. karty nr 61 poz. 13 i nr 76).

Z powyższego wynika, iż firma „Nekro II” niezależnie od tego, jak długo przechowywała w chłodni zwłoki osób zmarłych w SP ZOZ, pobierała opłaty za przechowanie zwłok, także przez pierwszą i drugą dobę przechowania. Świadczy o tym zestawienie przedstawione przez Szpital w zakresie ilości dób przechowania zwłok oraz kopie faktur przekazane Prezesowi Urzędu przez „Nekro II” (karty od nr 71 do nr 95).

Z uzyskanych informacji i dokumentów wynika, iż niezależnie od tego, jak długo były przechowywane zwłoki, to firma „Nekro II” pobierała opłatę za każdą rozpoczętą dobę przechowywania, także za pierwszą i drugą dobę. Na fakturach tych nie widnieją natomiast opłaty za mycie oraz ubieranie zwłok.

W dniu 28.12.2009. pomiędzy NCZ SA oraz „Nekro II” zostało zawarte porozumienie, na mocy którego (karta nr 52), „Nekro II” zobowiązała się przechowywać zwłoki osób zmarłych w Szpitalu w chłodni do 48 godzin nieodpłatnie. Przygotowanie zwłok osoby zmarłej do pochowania odbywa się tylko na życzenie rodziny i jest odpłatne. Porozumienie to obowiązuje do 31.12.2011r.

Jak wynika z materiału dowodowego, SP ZOZ osiągnął w 2009r. przychód w wysokości 11.647.865,63 PLN (karty nr 64-67).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Dla uznania, że sprawa ma charakter antymonopolowy niezbędne jest ustalenie czy w okolicznościach sprawy doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego. W świetle art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, celem regulacji w niej przyjętej jest zapewnienie rozwoju konkurencji, ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk monopolistycznych i ochrona interesów konsumentów. Ustawa ta znajduje zatem zastosowanie jedynie wówczas, gdy zagrożony lub naruszony zostaje interes publiczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku. Przeto ustawa ta, w odniesieniu do przedsiębiorców, chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów, ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym. Działaniami wymierzonymi w tak rozumianą konkurencję, bądź skierowanymi w tak pojmowane interesy konsumentów, są zatem jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku, a więc gdy dotyczą nie sytuacji pojedynczego przedsiębiorcy czy konsumenta, lecz zaburzeń na rynku, w rozumieniu negatywnych zjawisk charakteryzujących jego funkcjonowanie. Ingerencja Prezesa Urzędu uzasadniona jest tylko wówczas, gdy służy ochronie tak pojętej konkurencji lub interesu konsumentów. Celem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest więc ochrona prywatnoprawnego interesu przedsiębiorcy bądź konsumenta.

Dlatego też warunkiem koniecznym w niniejszej sprawie do stwierdzenia naruszenia przez Szpital przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest wykazanie, iż działaniami tego przedsiębiorcy mógł zostać dotknięty szerszy krąg uczestników rynku.

W ocenie Prezesa Urzędu działaniami SP ZOZ mógł zostać dotknięty szeroki, bliżej nieokreślony krąg konsumentów tj. rodzin i innych osób zlecających pochówki zwłok osób zmarłych w Szpitalu, którzy na skutek umowy-porozumienia pomiędzy Szpitalem oraz „Nekro II” byli zmuszeni do uiszczania opłat za pierwszą i drugą dobę przechowywania zwłok w prosektorium, tj. opłat, których nie powinni uiszczać zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31.10.2006r. w sprawie postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu (Dz.U. Nr 203, poz. 1503), czyli niezgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Uzasadnia to zdaniem Prezesa Urzędu twierdzenie, iż w niniejszej sprawie został naruszony interes publiczno-prawny konsumentów tj. rodzin i innych osób dokonujących formalności związanych z organizacją pochówku osób zmarłych w Szpitalu.

Powyższe stanowisko znajduje odzwierciedlenie w bogatym orzecznictwie sądowym dotyczącym decyzji Prezesa Urzędu. Przykładowo Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05.06.2008r. (sygn. akt III SK 40/07) potwierdził zgodnie z dotychczasową linią orzecniczą w tej kwestii, iż w przypadku gdy skutki działań przedsiębiorcy mogły wpłynąć czy też wpłynęły na pozycję innych przedsiębiorców, a w szczególności konsumentów, bezsprzecznym jest, iż naruszają one interes publiczny i stanowią podstawę do zastosowania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dalej w wyroku tym Sąd Najwyższy potwierdził, iż również w przypadku, gdy okoliczności pojedynczego przypadku wskazują na zagrożenie dla funkcjonowania rynku praktykami szkodliwymi ze względu na interes konsumentów (interes publiczny), spełnione zostaną przesłanki prawne uzasadniające wszczęcie postępowania administracyjnego.

Dlatego też Prezes Urzędu uznał za celowe wszczęcie postępowania w tej sprawie.

1. Zgodnie z treścią art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest nadużycie przez przedsiębiorców pozycji dominującej na rynku. Dlatego też uznanie praktyki określonej w art. 9 ust. 1 ww. ustawy za ograniczającą konkurencję następuje w przypadku, gdy przedsiębiorca posiada pozycję dominującą na rynku właściwym i nadużywa tej pozycji.

Wobec powyższego warunkiem niezbędnym do uznania, iż SP ZOZ poprzez określone zachowanie nadużyło pozycji dominującej na rynku, jest wykazanie, że Szpital w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest przedsiębiorcą, wyznaczenie rynku właściwego, na którym działa oraz wykazanie, iż posiada na tym rynku pozycję dominującą.

Pojęcie przedsiębiorcy, jakim posługuje się ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, zostało zdefiniowane w art. 4 pkt 1 tej ustawy. Przepis ten mówi, iż na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także m.in. osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

SP ZOZ jest publicznym zakładem opieki zdrowotnej, zarejestrowanym w Krajowym Rejestrze Sądowym. Z chwilą wpisania w dniu 10.05.2001r. do KRS-u, Szpital uzyskał osobowość prawną.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30.08.1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jedn. Dz.U. z 2007r. Nr 14, poz. 89 ze zmian.), zasadniczym celem funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej, jest udzielanie świadczeń zdrowotnych i promocja zdrowia. Ponadto z odpisu z KRS wynika, iż przedmiotem działania Szpitala jest świadczenie usług zdrowotnych dla ludności zamieszkałej na obszarze działania zespołu.

Oznacza to tym samym, iż działalność Szpitala ma charakter użyteczności publicznej, w związku z tym na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów posiada on status przedsiębiorcy.

Kolejną przesłanką konieczną do wykazania w niniejszej sprawie, jest udowodnienie, iż Szpital posiada pozycję dominującą na rynku właściwym.

Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz oferowane są na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Tym samym do zdefiniowania rynku właściwego w danej sprawie konieczne jest jego określenie w ujęciu produktowym i geograficznym.

Zgodnie z art. 25a ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej, szpital ma obowiązek należycie przygotować zwłoki osoby zmarłej w szpitalu w celu ich wydania osobom uprawnionym do ich pochowania. Ponadto zgodnie z art. 25a ust. 2 tej ustawy, Minister właściwy do spraw zdrowia określa w drodze rozporządzenia, sposób postępowania szpitala ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu, w szczególności zakres czynności należących do obowiązków szpitala związanych z przygotowaniem zwłok do ich wydania. Natomiast w myśl przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu, wydanego na podstawie art. 25a ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, do obowiązków szpitala należy m.in. przechowywanie zwłok w chłodni nie dłużej niż 48 godzin oraz ich umycie i ubranie. Wykonywanie tych usług zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia należy do obowiązków osoby wskazanej w regulaminie porządkowym szpitala, która przed wydaniem zwłok z zachowaniem godności należyj osobie zmarłej jest zobowiązana zwłoki umyć i ubrać.

Z powyższego wynika, iż wykonanie określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia usług dotyczących przechowania zwłok przez okres do 48 godzin oraz ich przygotowania do wydania w stanie zapewniającym zachowanie godności osoby zmarłej tj. umycia i ubrania należy do obowiązków szpitala i jest konsekwencją świadczenia przez niego usług zdrowotnych. Nie jest natomiast możliwe wydanie zwłok osobie uprawnionej do ich pochowania bez ich umycia i ubrania w prosektorium. Wykonanie tych czynności przy zmarłym przez szpital umożliwia ich wydanie osobie uprawnionej do pochówku. Dopiero po wydaniu osobie uprawnionej do pochówku przez szpital należycie przygotowanych zwłok, możliwe jest zlecenie wykonania dalszych usług związanych z pochówkiem firmie pogrzebowej.

Usługi takie jak przechowywanie zwłok oraz ich umycie i ubranie były już wielokrotnie przedmiotem orzeczeń Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów np. wyrok z dnia 11 maja 1994r. (sygn. akt XVII Amr 61/93), wyrok z dnia 10 kwietnia 1996r. (sygn. akt XVII Amr 9/96), wyrok z dnia 20 lutego 2002r. (sygn. akt XVII Ama 15/01), wyrok z dnia 21 sierpnia 2003r. (sygn. akt XVII Ama 71/02), wyrok z dnia 28 stycznia 2004r. (sygn. akt XVII Ama 19/03), wyroki z dnia 25 maja 2006r. (sygn. akt Ama 98/04 oraz Ama 38/06). W świetle tego orzecznictwa usługi polegające na przechowywaniu zwłok oraz ich umyciu i ubraniu należą do zakresu usług prosekteryjnych.

Ponieważ obowiązek wykonania usług prosekteryjnych został nałożony na szpitale w drodze wskazanych powyżej przepisów, nie mogą one pozbawić się tego obowiązku i muszą świadczyć przedmiotowe usługi bezpośrednio lub też za pomocą osób trzecich. Oznacza to, iż w niniejszej sprawie również SP ZOZ ma obowiązek bezpłatnego przechowania zwłok przez okres 48 godzin od czasu zgonu przed ich wydaniem osobie uprawnionej do pochówku, a także ich umycia i ubrania. Ponieważ Szpital nie posiada własnego prosektorium służącego do wykonania przechowywania zwłok, zwłoki osób zmarłych w SP ZOZ przechowywane są w „Nekro II”, z którym Szpital zawarł stosowne porozumienie w tym zakresie.

Dlatego też zdaniem Prezesa Urzędu uzasadnione jest przyjęcie, iż rynkiem produktowym w tej sprawie jest dla Szpitala rynek organizowania świadczenia usług prosekteryjnych w stosunku do zwłok osób zmarłych na jego terenie.

Zgodnie z ww. przepisami, zwłoki żadnej z osób zmarłych w Szpitalu nie mogą być wydane osobie uprawnionej do pochówku bez ich odpowiedniego przygotowania zgodnie z obowiązującą procedurą. Tym samym rynkiem właściwym, na którym działa SP ZOZ jest rynek organizowania świadczenia usług prosektoryjnych w stosunku do zwłok osób zmarłych właśnie w tym Szpitalu.

Z uwagi na to, iż SP ZOZ, nie posiada konkurencji na rynku organizowania świadczenia usług prosektoryjnych dla zwłok osób w nim zmarłych, należy uznać, iż w świetle art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, posiada na tym rynku pozycję dominującą a nawet tzw. pozycję „monopolistyczną”.

Wobec powyższego w niniejszej sprawie działania SP ZOZ mogą podlegać ocenie w świetle art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W myśl art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktykę ograniczającą konkurencję uznaje się nie samo posiadanie pozycji dominującej ale jej nadużywanie, czyli oddziaływanie na interesy konkurentów, kontrahentów lub konsumentów w stopniu niemożliwym do zaistnienia w przypadku, gdyby podejmujący je przedsiębiorca działał na rynku w warunkach konkurencji. Ustawa nie wymienia w sposób wyczerpujący przejawów nadużywania pozycji dominującej na rynku, a jedynie wylicza w art. 9 ust. 2 typowe przykłady zachowań przedsiębiorców mających charakter praktyk ograniczających konkurencję. Z uwagi na otwarty katalog praktyk, nie ma formalnych przeszkód, aby został on rozszerzony także o działania przedsiębiorców ograniczające konkurencję czy też godzące w interesy konsumentów.

Warunkiem niezbędnym do uznania w tej sprawie, iż SP ZOZ nadużył pozycji dominującej na rynku właściwym i tym samym naruszył art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest wykazanie, iż Szpital nie zapewnił rodzinie zmarłego lub też innej osobie uprawnionej do organizacji pochówku, bezpłatnego przechowywania zwłok w chłodni przez okres do 48 godzin, co jest zachowaniem niezgodnym z obowiązującymi regulacjami w tym zakresie.

Obecnie obowiązki szpitala dotyczące postępowania ze zwłokami ludzkimi reguluje ustawa o zakładach opieki zdrowotnej. Stosownie do art. 18a ust. 1 tej ustawy, organizację i porządek procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w zakładzie opieki zdrowotnej określa regulamin porządkowy. Regulamin ma określać m.in. obowiązki szpitala w razie śmierci pacjenta. Ponadto zgodnie z art. 18a ust. 2 ww. ustawy, regulamin nie może naruszać praw pacjenta określonych w jej przepisach i wynikających z przepisów odrębnych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, szpital udziela pacjentom świadczeń zdrowotnych bezpłatnie, za częściową odpłatnością lub odpłatnie na zasadach określonych w ustawie, przepisach odrębnych lub w umowie cywilnoprawnej. Wobec powyższego rozważeniu w tej sprawie podlega czy przygotowanie zwłok do wydania osobom uprawnionym do organizacji pochówku, w tym ich przechowanie, powinno się odbywać bezpłatnie.

Zasady finansowania świadczeń zdrowotnych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135 ze zmian.). Zgodnie z art. 2 ust.1 ww. ustawy, do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej mają prawo świadczeniobiorcy wymienieni w przepisach tej ustawy. Są to m.in. osoby objęte powszechnym, obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym. Osobom tym zgodnie z art. 33 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej udziela się świadczeń nieodpłatnie, za częściową lub całkowitą odpłatnością. Jeżeli przepisy odrębne przewidują odpłatność za świadczenia zdrowotne, stosuje się ceny urzędowe. Dlatego też w niniejszej sprawie należy poddać rozważeniu czy przepisy szczególne lub odrębne regulują zakres usług związanych z przygotowaniem zwłok do wydania osobom uprawnionych do organizacji pochówku oraz ich odpłatność.

W myśl art. 25a ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy, w razie śmierci pacjenta, szpital ma obowiązek należycie przygotować jego zwłoki w celu ich wydania osobom uprawnionym do

pochowania. Zakres czynności należących do obowiązków szpitala związanych z przygotowaniem zwłok pacjenta do wydania osobom uprawnionym do pochowania, zgodnie z przepisami tej ustawy określa odpowiednie rozporządzenie wykonawcze. W dniu 25 listopada 2006r. weszło w życie powyżej wspomniane rozporządzenie Ministra Zdrowia. Do czasu wejścia w życie ww. rozporządzenia, brak było jednoznacznych przepisów prawnych regulujących obowiązki szpitala w zakresie postępowania ze zwłokami ludzkimi. Dlatego też zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (np. m.in. wyrok z dnia 20 lutego 2002r. sygn. akt XVII Ama 15/01, z dnia 21 sierpnia 2003r. sygn. akt XVII Ama 71/02, z dnia 28 stycznia 2004r. sygn. akt XVII Ama 19/03, z dnia 27 kwietnia 2005r. sygn. akt XVII Ama 7/04, z dnia 27 kwietnia 2005r. sygn. akt XVII Ama 9/04, z dnia 25 maja 2006r. sygn. akt XVII AmA 98/04 oraz sygn. akt XVII AmA 38/06 i z dnia 20 września 2006r. sygn. akt XVII Ama 97/05), opierano się w tym zakresie na prawie zwyczajowym, zgodnie z którym takie czynności jak umycie zwłok czy też ich przechowanie przez okres trzech dób były wykonywane przez szpitale nieodpłatnie.

Jak opisano to w części dotyczącej ustalenia stanu faktycznego, od 25.11.2006r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu. Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, zwłoki osoby zmarłej w szpitalu przechowuje się nie dłużej niż 48 godzin. Ponadto osoba wskazana w regulaminie szpitala, obowiązana jest zwłoki osoby zmarłej umyć, ubrać i wydać osobie uprawnionej do ich pochowania. Tym samym rozporządzenie reguluje wprost obowiązek wykonywania przez szpital tzw. usług prosektoryjnych i stanowi, iż szpital obowiązany jest do przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu przez okres 48 godzin od czasu zgonu oraz dokonania ich umycia i ubrania. Oznacza to, iż w przedmiotowej sprawie Szpital posiada obowiązek bezpłatnego przechowywania zwłok przez okres 48 godzin.

Jednakże jak wynika z ustaleń poczynionych w przedmiotowej sprawie, Szpital do dnia 30.09.2009r. tj. do dnia wykreślenia go przez wojewodę opolskiego z rejestru zakładów opieki zdrowotnej, nie wykonywał należycie tego obowiązku, gdyż nie zapewniał nieodpłatnej usługi przechowywania zwłok przez okres 48 godzin od czasu zgonu. Jak przedstawiono to w opisie stanu faktycznego rodziny lub inne osoby organizujące pochówek, musiały ponosić koszty przechowywania zwłok zarówno wtedy kiedy zwłoki były przechowywane w chłodni firmy „Nekro II” przez jedną jak i dwie doby przechowywania. Ponościły tym samym koszty finansowe za usługi, które powinny być świadczone bezpłatnie. Świadczy o tym jednoznacznie analiza treści faktur za świadczone usługi prosektoryjne opisana w części dotyczącej ustalenia stanu faktycznego (np. karta nr 61 poz. 1 i karta nr 71, karta nr 61 poz. 2 i karta nr 73, karta nr 61 poz. 13 i karta nr 76).

Działania te spowodowały przede wszystkim naruszenie praw rodzin zmarłych i innych osób zlecających organizację pochówku osób zmarłych w SP ZOZ, poprzez umożliwienie pobierania od nich opłat za usługi, które powinny być wykonywane bezpłatnie. Na skutek tego rodziny osób zmarłych lub też inne osoby organizujące pochówek były zmuszone do ponoszenia ciężarów finansowych za usługi, których nie powinny ponosić. Tym samym SP ZOZ poprzez działania niekorzystne dla rodzin zmarłych oraz innych osób organizujących pochówek nadużył posiadanej pozycji dominującej na rynku, co stanowi naruszenie art. 9 ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu pragnie ponadto wskazać, iż nie neguje prawa do przekazywania zwłok osób zmarłych w tym Szpitalu zewnętrznym zakładom pogrzebowym, w celu ich przechowania, w szczególności w przypadku nie posiadania przez niego własnej chłodni służącej do tego celu. Jednakże sytuacja taka nie może powodować naruszenia przez Szpital obowiązujących przepisów w zakresie wykonywania usług przechowywania zwłok oraz w efekcie naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W rozpatrywanej sprawie Szpital zignorował całkowicie obowiązek bezpłatnego przechowywania zwłok przez okres do 48 godzin od czasu zgonu i „przerzucił” ten obowiązek pod względem finansowym na rodziny zmarłych lub też inne osoby organizujące pochówek. Należy przy tym zaznaczyć, iż Szpital co najmniej od 2006r. odnosił niewątpliwe

korzyści finansowe z takiej sytuacji, w postaci nie ponoszenia kosztów z tego tytułu. Dopiero zakończenie działalności przez SP ZOZ oraz rozpoczęcie działalności przez NCZ SA kontynuującego działalność Szpitala spowodowało, iż przechowywanie zwłok jest wykonywane zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Zgodnie z art. 11 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w przypadku jeśli zachowanie rynkowe przedsiębiorcy przestało naruszać zakazy określone w art. 9 tej ustawy, wydaje się decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i stwierdza się zaniechanie jej stosowania.

Jak wykazano to powyżej Szpital z dniem 01.10.2009r. zaprzestał działalności medycznej. Tym samym Szpital z dniem tym zaprzestał stosowania praktyki ograniczającej konkurencję o jakiej mowa w punkcie 1 sentencji decyzji.

Stąd też Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie 1 sentencji niniejszej decyzji.

2. Warunkiem niezbędnym do wykazania, iż SP ZOZ nadużył pozycji dominującej, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez nie zapewnienie wykonywania względem osób zmarłych w tym Szpitalu usług mycia i ubierania zwłok, jest wykazanie, iż rodziny zmarłych lub też inne osoby organizujące pochówek były zmuszone do ponoszenia kosztów wykonywania ww. usług.

Rynek właściwy w tej sprawie oraz uzasadnienie, iż SP ZOZ posiada pozycję dominującą na tym rynku, zostało dokonane w uzasadnieniu do punktu 1 niniejszej decyzji pozostaje aktualne także dla oceny przez Prezesa Urzędu tego zachowania Szpitala.

Wobec powyższego pozostaje w tej sprawie niezbędne wykazanie, iż SP ZOZ nie zapewnił wykonywania względem zwłok osób zmarłych w tym Szpitalu usług mycia i ubierania zwłok oraz, iż rodziny zmarłych lub też inne osoby organizujące pochówek były zmuszone do ponoszenia kosztów wykonywania ww. usług.

Jak opisano to szczegółowo w uzasadnieniu do punktu 1 niniejszej decyzji, zgodnie z obowiązującym od dnia 25.11.2006r. rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu, obowiązkiem szpitala jest nie tylko przechować zwłoki osób zmarłych w szpitalu przez okres 2 dób ale również dokonać ich mycia i ubrania.

Ze zgromadzonego w niniejszym postępowaniu materiału dowodowego wynika, iż czynności związane z myciem zwłok są wykonywane w trakcie toalety pośmiertnej przez personel szpitala (karta nr 3). Ponadto z analizy informacji, a w szczególności dokumentów przekazanych przez „Nekro II”, nie wynika, aby przedsiębiorca ten pobierał od rodzin zmarłych lub też innych osób uprawnionych do organizacji pochówku opłatę za mycie zwłok. Zgromadzony materiał dowodowy w tej sprawie nie daje również podstaw do uznania, iż rodziny zmarłych były zobowiązane do uiszczenia opłaty za ubranie (okrycie) zwłok wydawanych ze Szpitala. Jak wyjaśnił Szpital wykonanie bezpłatnie tych usług wynika z § 6 ust. 7 umowy dzierżawy prosektorium (karta nr 8), z której wynika, iż „Nekro II” jest zobowiązane do zapewnienia odbioru zwłok do chłodni bez pobierania jakichkolwiek opłat od SP ZOZ i rodzin zmarłych za tą usługę.

Ponadto jak wynika z cennika „Nekro II” opłaty za takie czynności jak przygotowanie zwłok do pochówku tj. mycie, ubieranie i golenie zwłok, dotyczyły tylko usług wykonywanych na życzenie klientów (karta nr 24 i karta nr 56).

Również treść faktur przedstawionych przez „Nekro II” nie świadczy o tym, aby przedsiębiorca ten pobierał opłaty za mycie oraz ubieranie zwłok.

Tym samym należy uznać, iż ubieranie zwłok lub też ich powtórne mycie było wykonywane tylko na życzenie rodzin zmarłych. W pozostałych przypadkach usługi te wykonywała rodzina zmarłego lub też inny zakład pogrzebowy.

Stosownie do art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w sprawach w niej nieuregulowanych, do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy

Kodeks postępowania administracyjnego. Art. 105 § 1 k.p.a. stanowi, że gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

„...Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym...”. (B.Adamiak i J.Borkowski - Kodeks postępowania administracyjnego - Komentarz C.H. BECK Warszawa 2005 str. 485). Z bezprzedmiotowością postępowania mamy do czynienia wówczas, gdy w sposób oczywisty organ stwierdzi brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy (wyrok NSA dnia 18 kwietnia 1995r. SA/Łd2424/94, ONSA 1996/80). Konsekwencją natomiast bezprzedmiotowości postępowania jest jego obligatoryjne umorzenie.

W niniejszej sprawie przesłanką umorzenia postępowania antymonopolowego, przemawiającą za jego bezprzedmiotowością jest brak podstaw do uznania, iż rodziny zmarłych lub też inne osoby uprawnione do organizacji pochówku, były zmuszone do uiszczania opłat za mycie oraz ubieranie zwłok. Zebrany w tej sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, iż rodziny zmarłych lub też inne osoby uprawnione do organizacji pochówku były zmuszone do ponoszenia ciężarów finansowych za mycie oraz ubieranie zwłok, czyli za wykonanie usług, które powinny być wykonywane bezpłatnie, co mogłoby stanowić podstawę do uznania naruszenia przez Szpital art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Dlatego też postępowanie w sprawie nadużywania przez SP ZOZ oraz pozycji dominującej na rynku organizowania oraz świadczenia usług prosektoryjnych dla tego Szpitala, poprzez nie zapewnienie bezpłatnego mycia oraz ubierania zwłok osób zmarłych w tym Szpitalu, co mogło by być praktyką ograniczającą konkurencję o jakiej mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, należy uznać za bezprzedmiotowe. Natomiast konsekwencją uznania bezprzedmiotowości tego postępowania jest jego obligatoryjne umorzenie.

Stąd też Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie 2 niniejszej decyzji.

3. Stosownie do art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną, jeżeli przedsiębiorca ten dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6 w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i 8, lub zakazu o jakim mowa w art. 9 tej ustawy, w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego przez tego przedsiębiorcę w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Wysokość nałożonej kary powinna spełniać funkcję prewencyjną tj. zapobiegać w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy, a także i represyjną tj. stanowić reperkusję za jej naruszenie.

Prezes Urzędu uznał w punkcie 1 niniejszej decyzji, iż działania SP ZOZ naruszyły art. 9 ust. 1 ww. ustawy, co wykazano w uzasadnieniu do tego punktu decyzji. Dlatego też nałożenie na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej jest celowe.

Ustalając wysokość kary pieniężnej nakładanej na SP ZOZ w niniejszym postępowaniu, Prezes Urzędu ocenił przede wszystkim szkodliwość naruszenia przez Szpital ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Oceniając tą przesłankę Prezes Urzędu uznał, iż Szpital poprzez działania o jakich mowa w punkcie 1 niniejszej decyzji, nadużył posiadanej pozycji dominującej na rynku organizowania świadczenia usług prosektoryjnych, które doprowadziło przede wszystkim do eksploatacji konsumentów tj. rodzin oraz innych osób organizujących pochówki, którzy poprzez takowe działania Szpitala byli zobowiązani do uiszczania opłaty za pierwszą i drugą dobę przechowywania zwłok w chłodni, która to usługa zgodnie z obowiązującymi przepisami powinna być wykonywana bezpłatnie. Jednakże z racji tego, iż działanie takie przysporzyło SP ZOZ niewielkich korzyści finansowych, Prezes

Urzędu uznał, iż takową praktykę Szpitala należy zaliczyć do pozostałych naruszeń przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dlatego też Prezes Urzędu jako podstawę do dalszego ustalania wysokości kary pieniężnej, przyjął kwotę 0,011% przychodu Szpitala uzyskanego w 2009r.

W dalszej kolejności ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes Urzędu ocenił specyfikę rynku oraz działalności tego przedsiębiorcy tj. SP ZOZ. Oceniając powyższą przesłankę uwzględniono fakt, iż Szpital jak udowodniono to w niniejszej decyzji, posiada pozycję dominującą, a nawet tzw. „monopolistyczną” na rynku organizowania świadczenia usług prosektoryjnych względem zwłok osób zmarłych w tym Szpitalu. Z kolei na skutek działań Szpitala, rodziny osób zmarłych lub też inne osoby organizujące pochówek, w związku z pozycją rynkową tego przedsiębiorcy, byli zmuszeni do ponoszenia kosztów finansowych, w postaci konieczności uiszczenia opłaty za pierwszą i drugą dobę przechowywania zwłok w zewnętrznym zakładzie pogrzebowym tj. „Nekro II.

Ponadto Prezes Urzędu uwzględnił fakt, iż co prawda z usług prosektoryjnych konsumenci korzystają incydentalnie, jednakże w trudnych dla siebie okolicznościach. Dlatego też oceniana w niniejszym postępowaniu praktyka Szpitala, pod względem etycznym, była naganna.

Oceniając jednakże specyfikę rynku Prezes Urzędu wziął również pod uwagę, iż praktyka stosowana przez Szpital dotknęła jedynie niewielką liczbę konsumentów.

Mając na uwadze powyższe przesłanki dotyczące specyfiki rynku, na którym działa SP ZOZ, Prezes Urzędu uznał za niecelowe dokonywać zmiany wysokości kary pieniężnej ustalonej na poprzednim etapie.

Ponadto ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął również pod uwagę długotrwałość stosowania przez Szpital praktyki ograniczającej konkurencję, czyli to, iż praktyka ta trwała co najmniej od 2006r. czyli dłużej niż rok, co spowodowało szkody finansowe dla konsumentów w długim okresie czasu. Stąd też mając powyższe na uwadze, uznano za uzasadnione podwyższenie kwoty kary pieniężnej ustalonej na poprzednim etapie o 20%.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu miał również na względzie, iż Szpital będący profesjonalnym uczestnikiem rynku świadczenia usług medycznych, powinien zdawać sobie sprawę z obowiązków, jakie nakłada na niego powszechnie obowiązujące prawo w badanym zakresie w tym zakresie w tym i rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu oraz, iż podejmowanymi działaniami nie może naruszać obowiązujących przepisów. Jednakże jako przesłankę łagodzącą uwzględniono fakt, iż Szpital zaniechał stosowania tej praktyki ograniczającej konkurencję. Dlatego też Prezes Urzędu obniżył wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach jej miarkowania o 10%.

Ostatecznie mając na uwadze powyżej przedstawione przesłanki Prezes Urzędu uznał za zasadne nałożenie na Szpital kary pieniężnej w wysokości 1.384 PLN (słownie: jednego tysiąca trzystu osiemdziesięciu czterech złotych) stanowiącej ok. 0,12% kary maksymalnej, jaka mogłaby być nałożona na tego przedsiębiorcę za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu, kara pieniężna nałożona w powyższej wysokości, jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i pełni funkcję represyjną, gdyż podkreśla naganność zachowania przedsiębiorcy, który dopuścił się stosowania praktyk ograniczających konkurencję. Nałożenie kary pieniężnej w niższej wysokości spowodowałoby, iż kara utraciłaby swój charakter represyjny. Jednocześnie nałożona kara pełni funkcję prewencyjną, gdyż zapobiega stosowaniu w przyszłości sprzecznych z interesem publicznym praktyk ograniczających konkurencję.

Stąd też orzeczono jak punkcie 3 sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w

Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 511010100078782231000000, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

4. Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 tej ustawy, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów tejże ustawy, przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania.

Niniejsze postępowanie antymonopolowe zostało wszczęte z urzędu. W jego wyniku w punkcie 1 sentencji przedmiotowej decyzji Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przez Szpital art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są dla Prezesa Urzędu wydatki związane z doręczaniem SP ZOZ pism w toku postępowania. W związku z powyższym postanowiono obciążyć SP ZOZ kwotą kosztów w wysokości 36 PLN (słownie: trzydziestu sześciu złotych).

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie 4 sentencji.

Koszty niniejszego postępowania, na podstawie art. 264 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy wpłacić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 511010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kpc – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie 4 niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z 479³² § 1 i 2 Kpc, przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Maciej Fragsztajn
Dyrektor Delegatury